

LISA 9 Loovainete ainekava

Ainevaldkond „Loovained” (sisaldab „Kunstiõpetuse” ja “Tehnoloogia” õpitulemusi)

1. Üldalused

1.1. Ainevaldkonna õppeained ja nende maht

Ainevaldkonda kuuluvad õppeainena kunstiõpetus, tööõpetus, tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus. 1.-3. klassis õpitakse kunstiõpetust ja tööõpetust lõimituna uurimisteedes ning eraldi loovuse tunnis.

I kooliaste

Loovustund (kunst, tööõpetus) - 9 nädalatundi

1.2. Ainevaldkonna kirjeldus

Loovainete valdkond ühendab IZUM Erakoolis tehnoloogia ja kunstiõpetuse ainevaldkondi. Tehnoloogia ainevaldkonnas käsitletakse tööõpetuse, käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse algtõdesid ning kujundatakse esmaseid osaoskusi, valdkonna- ja võtmepädevusi.

Kunstiõpetuses omandatakse visuaalse hariduse algtõed ning arendatakse mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskust ning kunstioskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises maailmas.

Nii kunst kui tehnoloogia võimaldavad õpilastel tunnetada endas loojat ning toetavad seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist ning on seeläbi äärmiselt olulisel kohal üldoskuste ja võtmepädevuste arengu toetamisel.

1.3. Võtmepädevuste kujundamine ainevaldkonnas

IZUM Erakooli võtmepädevused sisaldavad endas kõiki RÕKis sätestatud üldpädevusi. Õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel jälgitakse ja toetatakse õpilaste kõigi võtmepädevuste arengut. Loovained on võtmepädevustega seotud järgmiselt:

Enesekindel õppija - *julgeb katsetada, väljendada ennast ja näidata oma töid.*

Kunstitundides kujuneb enesekindlus läbi loovtööde kogemise. Õpilane avastab, et igaühel on oma väljendusviis ja kõik loomingulised katsetused on väärtuslikud. Tööprotsess on tähtsam kui täiuslik tulemus. Õpetaja toetab lapse julgust jagada oma mõtteid ja esitleda oma loomingut klassi ees või väljapanekul.

Analüütiline mõtleja - *uurib, mõtestab ja loob tähenduslikke seoseid kunsti ja elu vahel.*

Õpilane õpib vaatlema ja kirjeldama kujutisi, materjale ja loovlahendusi, samuti enda ja teiste töid. Ta mõtiskleb: Miks ma just nii tegin? Mida see ütleb? Kuidas saab ideid arendada? Kunstiõpetuses arendatakse võimet märgata detaile, mõista kompositsiooni, värvi, rütmi ja tähendust.

Loominguline looja - *loob isikupärast kunsti, katsetab tehnikaid ja väljendusviise.*

Kunstiõpetuses on looming kesksel kohal. Õpilane väljendab oma mõtteid, meeleolusid ja kogemusi läbi kunsti. Ta katsetab erinevaid materjale ja tehnikaid, töötab iseseisvalt ja rühmas, loob tähenduslikke teoseid ning seob neid eluliste teemadega. Oluline on protsess, avatus ja leidlikkus.

Hooliv kogukonnaliige - *jagab ideid, loob koos ja arvestab teistega.*

Kunstitundides tehakse koostööd, jagatakse ruumi ja materjale ning tehakse ühiseid uurimistöid. Õpitakse arvestama kaaslaste ideedega, väljendama toetavalt arvamust ja austama erinevaid loomeviise. Kunst aitab luua kogukonnatunnet ja annab võimaluse ühiselt midagi ilusat luua ning kinkida maailmale.

Tasakaalus isiksus - *leiutades, maalides, voolides või joonistades leiab rahu, tasakaalu ja väljenduse.*

Kunstitund on koht, kus laps saab keskenduda, rahuneda, väljendada sõnatut. Kunstitegevus aitab tegeleda emotsioonidega, leida rõõmu protsessist ja arendada visadust. Läbi rütmi, värvi ja loovuse kujuneb sisemine rahu ja tasakaal, mis toetab kogu õppimise protsessi.

1.4. Ainevaldkonna õppeainete lõiming teiste ainevaldkondadega

1.-3. klassis on töö- ja kunstiõpetuses fookuses ainevaldkonna baasoskuste arendamine. Nendel ainetel on suur ühisosa ning nende seostatud õpetamine võimaldab kunsti ja tööõpetuse tihedamat lõimingut ka teiste ainetega. Kunsti ja tööõpetust nähakse uurimusliku õppe lahutamatu osana, kus iga keskse teema raames toimuva uurimistegevuse juures on ka loovtegevust ning käelist oskust arendav komponent. Kui loodusõpetuses on teemaks aastaajad, siis loovainete valdkonnas on võimalik sellest teemast

lähtuvalt teha erinevas tehnikas töid ning panna need kokku temaatiliseks näituseks, raamatuks, videoks või muuks tulemiks, mida teema õppimise lõpul esitleda. Sama seos kehtib ka inimeseõpetuse teemadega. Matemaatika on loovainetega seotud just töö planeerimise ja kavandamise faasis, kui on vaja materjali kulu arvestada, midagi mõõta või võrrelda. Keelte seostamine käib läbi keele ja aineõppe lõimimise – osa loovainete tunde toimub eesti ja osa vene keeles.

Tehnoloogiaõpetuses on rõhuasetus nüüdisaegsel tehnoloogilisel mõtteviisil, töömaailmas vajalike väärtushinnangute ja hoiakute kujundamisel. Õpitakse siduma mõttetööd ja käelist tegevust ning mõistma seost koolisõpitava ja elukeskkonna vahel. Õppesisu põimitakse praktiliste probleemide lahendamisega, eseme kavandamine ja valmistamine tunnis hõlmab kogu protsessi idee loomisest toote esitluseni. Käsitöös õpitakse tundma erinevaid tööliike. Sarnaselt tehnoloogiaga on tugev rõhuasetus sidumaks mõttetööd ja käelist tegevust. Väärtustatakse enese loomejulgust ja võimet konstruktiivseks kriitikaks. Eseme kavandamine, töö organiseerimine, rahvakunstitehnikate alused ja materjaliõpetus annab palju võimalusi arendada käsitöö eluliseks ja vajalikuks ainetunniks. Kodundusõppes valmistatakse igapäevaseks eluks. Lisaks praktilisele toiduvalmistamisele õpitakse tervisliku toitumise põhitõdesid ja tasakaaslustatud menüü koostamist. Arendatakse majandamisoskust, pööratakse suurt tähelepanu säätliku ja teadliku tarbija kujundamisele. Matemaatikaga on nii tehnoloogiaõpetusel kui käsitööl väga tugev seos, õpilaste mõõtmisel ja arvutustel on praktiline tagajärg, vigu ja nende tagajärgi märgatakse kohe, mõistetakse analüüsi ja paremate lahenduste vältimatust. Loominguline väljendus, isikupärased ja uudsed lahendused on tugevalt seotud kunstiainetega. Kehalise kasvatuses sidudes aitavad praktilised ülesanded kinnistada terviseteadlikku käitumist, õpetavad arvestama ergonoomikapõhimõtteid ning väärtustama tervislikku toitumist ja sportlikku eluviisi. Oluline roll on keele ja kirjanduse ainetel, õpilases kujundatakse oskust väljendada end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui kirjalikult. Suur osakaal on ka teabe kogumisel ja esitluste koostamisel.

1.5. Läbivate teemade rakendamine ainevaldkonnas

IZUM Erakooli kesksed teemad on loovainetega seotud läbi uurimisõppe. Loovainetes tehtavate praktiliste tööde teemad kasvavad välja kesketest uurimisteemadest ning õpilaste valikutest uurimistegevuste raames. Igal õppeperioodil teevad lapsed teemast lähtuva ühistöö või uurimistöö, mille üheks osaks on alati ka loov- ja käeline tegevus. Igal aastal läbib iga õpilane kuus transdistsiplinaarset teemat:

- Kes me oleme? (Teekond iseendani)
- Kus me asume ajas ja ruumis? (Rändamine ajas ja ruumis)
- Kuidas me ennast väljendame?
- Kuidas maailm toimib? (Inimene, loodus, tehnoloogia)
- Kuidas me ennast organiseerime?
- Meie eühine maailm. (Liikuv maailm: kogukond, ühiskond ja areng)

Iga vastava teema raames planeeritakse, teostatakse ja analüüsitakse ka kunsti, tööõpetuse ja tehnoloogia valdkonda kuuluvaid tegevusi. Näiteks võib selleks olla looduse uurimisteemat toetav illustratsioonidega raamat või erinevate rahvusmotiividega esemed kogukonna ja ühiskonna uurimisteema raames.

1.6. Hindamise alused

Hindamine toimub vastavalt IZUM Erakooli kehtivale hindamisjuhendile. Hindamisel lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest. Kujundav hindamine annab infot töö protsessi ja tulemuse ning õpilase suhtumise kohta tööõpetusse.

- Õppetegevuse ajal antakse õpilasele tagasisidet aine ja ainevaldkonna teadmistest ja oskustest ning õpilase hoiakutest ja väärtustest.

- Koostöös kaaslaste ja õpetajaga saab õpilane seatud eesmärkide ja õpitulemuste põhjal täiendavat, julgustavat ja konstruktiivset tagasisidet oma tugevuste ja arenguruumi kohta.
- Praktiliste tööde ja ülesannete puhul antakse tagasisidet töö protsessi ja tulemuse kohta.
- Olulisel kohal on õpilase enesehinnang tehtud tööle, oma panusele, tugevustele ja arenguruumile.

Õpitulemuste hindamise moodused on mitmekesised, sobivad oodatavate õpitulemuste saavutatuse väljaselgitamiseks ja toetavad edasise õppe kavandamist. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid – neist teavitamise kord on sätestatud IZUM Erakooli õppekava üldosas.

Loovainete valdkonna õppeainetes hinnatakse lisaks õpilaste edukat osalemist koolivälistel konkurssidel, üritustel ja võistlustel.

Loovainetes analüüsivad õpilased ise oma ja kaaslaste/õpetaja poolt tagasisidestatakse igäihe:

- suhtumist õppetöösse, töökust, püüdlikkust, järjekindlust, tähelepanelikkust;
- koostööoskust, abivalmidust, iseseisvust töö tegemisel;
- õpperuumide korra ja tööviiside ohutuse järgimist;
- kavandamist (originaalsust, iseseisvust, idee või kavandi rakendamise võimalikkust), materjali ja töövahendite valiku otstarbekust, eseme valmistamise viisi, tööjoonise tehnilist korrektsust jm;
- valmistamise kulgu (materjalide ja töövahendite ning kirjalike ja infotehnoloogiliste vahendite kasutamise oskust, teoreetilisi teadmisi ja nende rakendamise oskust, tööohutuse nõuete järgimist jm); loovat, isikupärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- või rühmatöös;
- tulemust (idee teostust, eseme viimistlust, esteetilist väärtust, ülesande õigeaegset lõpetamist, eseme kvaliteeti jm), sh üksikülesannete sooritamist ja eseme esitlemise oskust;

- töö esitlemist ja valikute (ideede, töötlusviiside, materjalide jm) tegemise, analüüsimise ja põhjendamise ning seoste kirjeldamise oskust; oskust väärtustada ja analüüsida enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle;
- oskust kasutada kunstimõisteid ning teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest.

1.7. Füüsiline õppekeskkond

Kool tagab, et klassiruumides on loovainete läbiviimiseks vajalikud töövahendid ja tingimused:

- 1) individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind;
- 2) 500-luksise päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal ning vesi/kanalisatsioon;
- 3) reguleeritava kõrgusega molbertid või lauad koos joonistusalustega ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika;
- 4) vajalikud töövahendid ja materjalid;
- 5) kunstiraamatud, ajakirjad ja teatmeteosed;
- 6) DATA-projektori, foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus;
- 7) ruumid riietumiseks ja kätepesuks, õpetajatööks, materjalide ja practicaliste tööde hoidmiseks;
- 8) individuaalsed kaitsevahendid igale õpilasele ja õpetajale.

2. Ainekavad

2.1. Loovuse ainekava

2.1.1. Loovuse õppeaine kirjeldus

Loovainete fookus 1.- 3. klassis on käelisel tegevusel ning loomisest rõõmu tundmisel. Aasta-aastalt suureneb töö planeerimise, mõtestamise ja analüüsimise oskuste kujundamise osakaal. Loovainete õpitulemused katavad nii kunstiõpetuse kui tööõpetuse õpieesmärgid, rõhuasetus on järgmiste suuremate teemade mõistmisel:

- 1) töö kavandamine;
- 2) materjali ja tööviisi valik;
- 3) säästlik tarbimine;
- 4) teadlik töötamine;
- 5) loomingu mõtestamine;
- 6) teadmised kunstist;
- 7) tervislikud harjumused;
- 8) väljendusviisid virtuaalsetes keskkondades.

Tööõpetust ja kunstiõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Tööülesannete valikul lähtutakse eesmärgist arendada õpilaste vaimseid ja füüsilisi võimeid: motoorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju, kujutlusvõimet jm. Oluline on arendada oma töö kavandamise oskust, kasvatada iseseisvust otsustusi tehes ning julgust olla loov. Õpetaja kavandab tööülesanded nii, et lubatud ja oodatud oleksid mitmesugused lahendused ning õpilastel jääks võimalus rakendada fantaasiat. Pööratakse tähelepanu tööle ja tulemuse esteetilisusele. Arutletakse leitud põnevate ideede üle ning innustatakse loovast tegevusest rõõmu tundma. Tehakse nii ühistöid kui individuaalseid töid. Loovained täidavad oma olemusest tulenevalt ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.

Õpilaste tööd on koolis nähtaval kohal ja vanematel on võimalik näha oma laste loomingut nii koolimajas, uurimisteemade esitlustel kui ka virtuaalkeskkondades. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ning visuaalsest kultuurist lähiümbruses, Eestis (sh mitte-eestlaste visuaalkultuuri ja käsitöö näited), Venemaal ja Euroopas.

Loovainete õpetamise põhimõtted:

- 1) Loovaineid õpetatakse lähtudes **keelekümluse põhimõtetest** ja **LAK-õppe meetodidest eesti ja vene keeles**.
- 2) Õpe toimub uurimuslikus õppes ja **loovustundides**.
- 3) Loovainete õppeprotsessis kombineerime **vaba loomingulisust, struktureeritud töötamist, töö kavandamist, mõtestamist ja praktilist käelist tegevust**.
- 4) Loovainete õpetamine on **temaatilises seoses teiste õppeainete ja kesksete teemadega**. Loovainetes tehtavad praktilised tööd panustavad uurimisteemade tervikprotsessi.
- 5) Loovainete õppimisel on kesksel kohal **töö planeerimise, materjali ja tööviiside valiku ning teostamise loogilise seose mõistmine**.
- 6) Loovainete õppe üheks eesmärgiks on **omandada konstruktiivse tagasiside andmise ja vastuvõtmise oskus** ning kogeda sisulise tagasiside vajalikkust oma töö täiustamisel ja viimistlemisel varasemast veelgi kõrgemal tasemel.
- 7) Loovainete õppe vältimatuks osaks IZUM Erakoolis on ka oma **töö esitlemine ning valikute põhjendamine** kaaslastele, õpetajale, vanematele või laiemale publikule.
- 8) Õpilane on õpetaja **võrdväärne partner**, õpetaja tähtsustab õpilaste eelteadmisi ja huvisid, suunab neid oma potentsiaali avastama ja rakendama. Õppe keskmes on õpilased, kelle **individuaalsusega on iga tunni planeerimisel arvestatud**.

- 9) Kasutatakse **diferentseeritud õppeülesandeid**, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni.
- 10) Toetatakse õpilaste **teadmiste, oskuste ja hoiakute** arengut, sealjuures on põhirõhk hoiakute kujundamisel.
- 11) Arvestatakse õpilaste **võimeid ja suutlikkust, kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas**.
- 12) Kasutatakse **mitmekülgset õppemeetodite valikut** rõhuasetusega aktiivõppemeetoditel.
- 13) Õpilastele võimaldatakse **õppida üksi ja koos teistega** (paaris- ja rühmatööd), et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks
- 14) **Iseseisva õppe ajal** on õpilastel võimalus omas tempos ülesannetega tegeleda ning saada õpetajalt selle kohta tagasisidet.
- 15) **Koostöise õppimise vormis** on õpilastel lisaks loovusainete õpitulemuste saavutamisele võimalus arendada oma sotsiaalseid ja emotsionaalseid oskusi, koostööoskusi ja eneseväljendusoskust.
- 16) Kasutame **nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial** põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja vahendeid. Virtuaalsetes keskkondades toimetulek on üks osa kunsti ja tööõpetuse õpieesmärkidest.

2.1.3. Loovainete õpitulemused ja õppesisu 1. klassis

Õppeainet õpitakse 3 tundi nädalas, kokku 105 tundi õppeaastas. Õppetöö toimub loovuse tunnis ja uurimisõppe raames teiste ainetega lõimitult. Kõigi teemavaldkondadega tegeletakse läbi I kooliastme kõigi klasside. Esimestes klassides on mahuliselt rohkem käelisi tegevusi ning vähem mõtestamise, reflekteerimise ja faktiteadmiste omandamise osa. Teises, kolmandas ja neljandas klassis suureneb töö mõtestamise ning analüüsi osakaal.

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
Töö kavandamine	Õnnestunud töö eeldab alati planeerimist, uurimist ja ideede arendamist.	1. Kirjeldab ning hindab oma ideid. 2. Esitab oma ideede erinevaid lahendusi (paberil visandatuna, individuaalselt või rühmatöö tulemusena suuliselt, joonistena või ettekandena).	Ümbritsevate esemete vaatlemine. Ideede visandamine paberil. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Ideede kirjeldamine kaaslastele. Õpilane visandab oma ideed paberil, esitab neid individuaalselt või rühmatöö tulemusena suuliselt, joonistena või PowerPointi ettekandena.
Materjali ja tööviiside valik	Materjali ja tööviisi valik sõltub töö eesmärgist.	1. Eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, puit, metall). 2. Võrdleb materjalide üldisi omadusi. 3. Oskab materjale ühendada ja kasutada. 4. Valib materjalide käsitlemiseks erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid. 5. On vahendite valikul loov.	Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, tekstiil, nahk, puit, metall, plast). Materjalide saamine, omadused, otstarve. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine: Paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine; Õmblus- ja tikkematerjalid: taimse päritoluga tekstiilmaterjalid (lina, puuvill) ning nende omadused; loomse päritoluga tekstiilmaterjalid (siid, vill) ning nende omadused ja

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
		6. Käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. 7. Kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi ja ruumilisi esemeid valmistades. 8. Modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest esemeid. 9. Valmistab tekstiilmaterjalist väiksemaid esemeid. 10. Rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid. 11. Rakendab oma töödes erinevaid kunstitehnikaid ja töövõtteid.	kasutamine. Tekstiilide kasutamine rõivastuses ja kodutekstiilide valmistamisel. Trükimustrilise riide parem ja pahem pool. Riide ääris; Nahk, kunst- ja tehismaterjalid; Puit: puidu liigid, omadused, kasutamine, vineer; Metall ja plast: omadused ja kasutamine. Praktilised tööd materjalide omaduste võrdlemiseks (paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne). Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Materjalide erinevad töötlemisviisid ja töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ning materjalist. Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine ning hooldamine. Erinevate materjalide töötlemisviisid:

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			lõikamine, vestmine, saagimine, liimimine, naelutamine, lihvimine, värvimine, viimistlemine, põletamine. Jõukohaste esemete valmistamine. Õmblemine, heegeldamine, punumine (padja või pehme mänguasja õmblemine, nõõpide õmblemine silmadeks, nõelapadja või palli viltimine). Ruumi- ja värviõpetus, kompositsioon.
Säästlikkus	Materjalide säästlik kasutamine hoiab keskkonda, säästab raha ja aitab kaasa loovusele.	1. Teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt. 2. Tegutseb säästliku tarbijana.	Materjalide väärtus ja maksumus. Taaskasutamine – majapidamises järelejäänud pisiesemetest (tikutoosid, karbid, plastpudelid jne) meisterdamine: mänguasjad, mudelid (mööbel, tulevikuauto), robotid jne; rühmatööd: mänguväljaku, klassi, oma toa makett jne. Ruumide kaunistamiseks erinevate taaskasutusmaterjalide kasutamine. Videod, igapäevaelu näited. Meid ümbritsev esemeline

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			keskkond, vajalikud asjad kodus ja koolis. Oma vajaduste ning võimaluste hindamine asju muretsedes. Asjade väärtuse selgitamine, vastavalt võimalustele kulutuste planeerimine.
Teadlik töötamine	Oskuslik töötamine säästab aega, energiat, materjale ning pakub rõõmu.	1. Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi. 2. Kasutab iseseisva töö abivahendina kirjalikku tööjuhendit. 3. Julgeb oma ideede teostamiseks ise võimalusi valida ja mõelda. 4. Arvestab ühiselt töötades kaaslastega. 5. Arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle.	Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga ja sellest arusaamine. Õpilane valib valmistatava eseme järgi sobiliku materjali, töövahendid ja tehnika. Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.
Teadmised visuaalkultuurist	Visuaalkultuuril on palju väljendusviise, mis on ajas muutunud.	1. Kasutab mõningaid kunstimõisteid kunstiteoste ning enda ja kaaslaste loovtöödest	Kunstisõnavara tutvustamine ning kasutusvõimaluste pakkumine.

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
		rääkides. 2. Oskab nimetada mõnda lähiümbruse tähtsat kunsti- või kultuuriobjekti. 3. Toob näiteid ümbritseva visuaalse kultuuri nähtustest.	Vestlused kunstiteostest ja lood kunstnikest. Tutvumine lähiümbruses paiknevate muuseumite, galeriide, linnaruumis paiknevate kunstiobjektide, sh skulptuuride, arhitektuuriväärtustega jne. Disaini ideestikuga tutvumine ja enda ümber oleva mõtestamine.
Tervislikud harjumused	Puhtus, viisakus ja tervislik toit teevad elu meeldivamaks.	1. Hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses. 2. Teab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest. 3. Järgib viisakusreegleid.	Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Jäätmete sortimine. Klassiõhtud, tähtpäevadeks ettevalmistumine koolis. Koolipuhveti töös osalemine, koolitoitlustaja tööga tutvumine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen (garderoobi kasutus, kätepesu koolis). Rollimängud, arutelud ja praktiline kasutamine: käitumisest koolis, kodus,

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			tänaval, näitusel, raamatukogus, kinos ja teatris ning suhtlemisest eakaaslaste ja vanemate inimestega.
Väljendusviisid virtuaalsetes keskkondades	Virtuaalsed keskkonnad pakuvad laia valikut väljendusvõimalusi ja kätkevad ka ohte.	1. Tuleb toime virtuaalsetes keskkondades. 2. Teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.	Õpilast toetatakse ja suunatakse virtuaalseid keskkondi kasutama tööõpetuse ja kunstiõppe kontekstis ning märkama ja mõistma meedia olemust.

2.1.4. Loovainete õpitulemused ja õppesisu 2. klassis

Õppeainet õpitakse 3 tundi nädalas, kokku 105 tundi õppeaastas.

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
Töö kavandamine	Õnnestunud töö eeldab alati planeerimist, uurimist ja ideede arendamist.	1. Kirjeldab, esitleb ning hindab oma ideid. 2. Esitab oma ideede erinevaid lahendusi, st mõtleb ja kavandab ühele ülesandele mitu lahendust.	Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Ümbritsevate esemete vaatlemine. Ideede visandamine paberil. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Ideede esitlemine: arutlemine kaaslastega erinevate

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			tehnoloogiliste ning kujunduslike võimaluste üle esemete valmistamisel; ideede visandamine paberil ja esitamine individuaalselt või rühmatööna (suuliselt, joonistena või PowerPointi ettekandena).
Materjali ja tööviiside valik	Materjali ja tööviisi valik sõltub töö eesmärgist.	1. Eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, puit, metall). 2. Võrdleb materjalide üldisi omadusi. 3. Oskab materjale ühendada ja kasutada. 4. Valib materjalide käsitsemiseks erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid. 5. On vahendite valikul loov, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. 6. Kasutab paberit ja kartongi tasapinnaliste ning ruumiliste esemete valmistamiseks, modelleerib ja meisterdab	Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, tekstiil, nahk, puit, metall, plast). Materjalide saamine, omadused, otstarve. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine: Paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine; Õmblus- ja tikkematerjalid: taimse ja loomse päritoluga tekstiilmaterjalid (lina, puuvill, siid, vill), nende omadused ja kasutamine. Tekstiilide kasutamine rõivastuses ja kodutekstiilide valmistamisel. Trükimustrilise riide parem ja pahem pool, riide ääris;

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
		erinevatest materjalidest esemeid. 7. Valmistab tekstiilmaterjalist väiksemaid esemeid. 8. Rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid, oskab esile tuua kujutatava iseloomulikke jooni. 9. Rakendab oma töödes mitmekesiseid kunstitehnikaid ja töövõtteid.	Nahk, kunst- ja tehismaterjalid; Puit (puidu liigid, omadused, kasutamine, vineer), metall ja plast. Praktilised tööd materjalide omaduste võrdlemiseks (paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne). Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Materjalide erinevad töötlemise viisid ja võtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine ning hooldamine. Erinevate materjalide töötlemise viisid: lõikamine, vestmine, saagimine, liimimine, naelutamine, lihvimine, värvimine, viimistlemine, põletamine. Jõukohaste esemete valmistamine (õmblemine, heegeldamine, punumine: padja või pehme mänguasja õmblemine,

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			padjale nõõpide õmblemine silmadeks, nõelapadja või palli viltimine jne). Ruumi- ja värviõpetus, kompositsioon.
Säästlik tarbimine	Materjalide säästlik kasutamine hoiab keskkonda, säästab raha ja aitab kaasa loovusele.	1. Teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt. 2. Tegutseb säästliku tarbijana.	Materjalide väärtus ja maksumus. Taaskasutamine – majapidamises järelejäänud pisiesemetest (tikutoosid, karbid, plastpudelid jne) meisterdamine (mänguasjad, mudelid, robotid) ja rühmatööd (mänguväljaku, klassi, oma toa makett). Ruumide kaunistamine taaskasutusmaterjalidega. Videod, igapäevaelu näited. Meid ümbritsev esemeline keskkond, vajalikud asjad kodus ja koolis. Oma vajaduste ning võimaluste hindamine asju muretsedes, kulutuste planeerimine.
Teadlik töötamine	Oskuslik töötamine säästab aega, energiat, materjale ning pakub rõõmu.	1. Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, kasutab iseseisva töö abivahendina kirjalikku tööjuhendit.	Töötamine suulise juhendamise ja kirjaliku tööjuhendi järgi. Õpilane valib valmistatava eseme

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
		2. Julgeb oma ideede teostamiseks ise võimalusi valida ja mõelda. 3. Arvestab ühiselt töötades kaaslastega. 4. Arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle.	järgi sobiliku materjali, töövahendid ja tehnika. Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.
Mõtestamine ja refleksioon	Igal töö on looja isikust või kultuuritaustast tulenev tähendus.	1. Mõtleb oma töö kvaliteedi üle ja leiab viise töö täiustamiseks, tutvustab ja hindab oma tööd. 2. Märkab esemetel rahvuslikke elemente. 3. Mõistab kultuuride traditsioone ja uuenduslikkust. 4. Märkab seoseid ning tajub kunsti rolli ühiskonnas ja isiklikus elus. 5. Toob õpetusega seonduva kohta näiteid igapäevaelust ning uurib igapäevaste esemete vormi ja otstarbe seoseid.	Oma töö analüüsimine, konstruktiivse tagasiside andmine. Kunstiteoste vaatlemine, kirjeldamine ja analüüsimine. Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Esemete disain minevikus ja tänapäeval. Õppekäik kodukohalähedasse ettevõttesse või laadale, kus müüakse kohalikku käsitööd (nt mihklipäeva laat, mardipäeva laat).

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
Tervislikud harjumused	Puhtus, viisakus ja tervislik toit teevad elu meeldivamaks.	1. Hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses. 2. Teab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest. 3. Järgib viisakusreegleid.	Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Jäätmete sortimine. Klassiõhtud, tähtpäevadeks ettevalmistumine koolis. Koolipuhveti töös osalemine, koolitoitlustaja tööga tutvumine. Riiete ning jalatsite korrashoid, isiklik hügieen (garderoobi kasutus, kätepesu koolis). Rollimängud, arutelud ja praktiline kasutamine: käitumisest koolis, kodus, tänaval, näitusel, raamatukogus, kinos ja teatris ning suhtlemisest eakaaslaste ja vanemate inimestega.
Virtuaalsed keskkonnad	Virtuaalsed keskkonnad pakuvad laia valikut väljendusvõimalusi ja kätkevad ka ohte.	1. Tuleb toime virtuaalsetes keskkondades. 2. Teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.	Õpilast toetatakse ja suunatakse virtuaalseid keskkondi kasutama tööõpetuse ja kunstiõppe kontekstis ning märkama ja mõistma meedia olemust

2.1.5. Loovainete õpitulemused ja õppesisu 3. klassis

Õppeainet õpitakse 3 tundi nädalas, kokku 105 tundi õppeaastas.

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
Töö kavandamine	Õnnestunud töö eeldab alati planeerimist, uurimist ja ideede arendamist.	1. Kirjeldab, esitleb ning hindab oma ideid. 2. Esitab oma ideede erinevaid lahendusi, st õpilane mõtleb ja kavandab ühele ülesandele mitu lahendust. 3. Suudab iseseisvalt uurida ja leida materjale etteantud teemal.	Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Ümbritsevate esemete vaatlemine. Ideede visandamine paberil. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Ideede esitlemine: arutlemine kaaslastega erinevate tehnoloogiliste ning kujunduslike võimaluste üle esemete valmistamisel; ideede visandamine paberil ja esitamine individuaalselt või rühmatööna (suuliselt, joonistena või PowerPointi ettekandena).
Materjali ja tööviiside valik	Materjali ja tööviisi valik sõltub töö eesmärgist.	1. Eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, puit, metall). 2. Võrdleb materjalide üldisi omadusi.	Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, tekstiil, nahk, puit, metall, plast). Materjalide saamine, omadused, otstarve. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
		3. Oskab materjale ühendada ja kasutada. 4. Valib materjalide käsitlemiseks erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid. 5. On vahendite valikul loov. 6. Käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. 7. Kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi ja ruumilisi esemeid valmistades. 8. Modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest esemeid. 9. Valmistab tekstiilmaterjalist väiksemaid esemeid. 10. Rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid, oskab esile tuua kujutatava iseloomulikke jooni. 11. Rakendab oma töödes mitmekesiseid kunstitehnikaid ja töövõtteid.	võrdlemine: Paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine; Õmblus- ja tikkematerjalid: taimse ja loomse päritoluga tekstiilmaterjalid (lina, puuvill, siid, vill), nende omadused ja kasutamine. Tekstiilide kasutamine rõivastuses ja kodutekstiilide valmistamisel. Trükimustrilise riide parem ja pahem pool, riide ääris; Nahk, kunst- ja tehismaterjalid; Puit (puidu liigid, omadused, kasutamine, vineer), metall ja plast. Praktilised tööd materjalide omaduste võrdlemiseks (paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne). Ideede leidmine materjalide korduvkasutuseks. Materjalide erinevad töötlemise viisid ja võtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga,

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Erinevate materjalide töötlemise viisid: lõikamine, vestmine, saagimine, liimimine, naelutamine, lihvimine, värvomine, viimistlemine, põletamine. Jõukohaste esemete valmistamine (õmblemine, heegeldamine, punumine: padja või pehme mänguasja õmblemine, padjale nõõpide õmblemine silmadeks, nõelapadja või palli viltimine, seinapildi tikkimine/õmblemine jne).
Säästlik tarbimine	Materjalide säästlik kasutamine hoiab keskkonda, säästab raha ja aitab kaasa loovusele.	1. Teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt. 2. Tegutseb säästliku tarbijana.	Materjalide väärtus ja maksumus. Taaskasutamine – majapidamises järelejäänud pisiesemetest (tikutoosid, karbid, plastpudelid jne) meisterdamine (mänguasjad, mudelid, robotid) ja rühmatööd (mänguväljaku, klassi, oma toa makett). Ruumide kaunistamiseks kasutatakse erinevaid taaskasutusmaterjale. Videod,

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
			igapäevaelu näited. Meid ümbritsev esemeline keskkond, vajalikud asjad kodus ja koolis. Oma vajaduste ning võimaluste hindamine asju muretsedes, kulutuste planeerimine.
Teadlik töötamine	Oskuslik töötamine säästab aega, energiat, materjale ning pakub rõõmu.	1. Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi. 2. Kasutab iseseisva töö abivahendina kirjalikku tööjuhendit. 3. Julgeb oma ideede teostamiseks ise võimalusi valida ja mõelda. 4. Arvestab ühiselt töötades kaaslastega. 5. Arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle.	Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, sellest arusaamine. Õpilane valib valmistatava eseme järgi sobiliku materjali, töövahendid ja tehnika. Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.
Teadmised visuaalkultuurist	Visuaalkultuuril on palju väljendusviise, mis on ajas muutunud.	1. Kasutab olulisemaid kunstimõisteid kunstiteoste ning enda ja kaaslaste loovtööde üle arutledes. 2. Oskab nimetada Eesti, Vene ja	Kunstisõnavara tutvustamine ning kasutusvõimaluste pakkumine. Eesti, Vene ja Euroopa olulisemate kunstnikest lugude kuulamine. Vestlused

Teema	Keskne idee	Õpitulemused	Õppesisu
		muu Euroopa olulisemaid kunstnikke ning lähiümbruse tähtsaid kunsti- ja kultuuriobjekte. 3. Arutleb ümbritseva visuaalse kultuuri nähtuste üle.	kunstiteostest. Tutvumine lähiümbruses paiknevate muuseumite, galeriide, linnaruumis paiknevate kunstiobjektide (skulptuurid, arhitektuuriväärtused) jne. Disaini ideestikuga tutvumine ja enda ümber oleva mõtestamine.
Loomingu mõtestamine	Igal töö on looja isikust või kultuuritaustast tulenev tähendus.	1. Mõtleb oma töö kvaliteedi üle ja leiab viise töö täiustamiseks. 2. Tutvustab ja hindab oma tööd. 3. Märkab esemetel rahvuslikke elemente. 4. Mõistab kultuuride traditsioone ja uuenduslikkust. 5. Märkab seoseid ning tajub kunsti rolli ühiskonnas ja isiklikus elus. 6. Toob õpetusega seonduva kohta näiteid igapäevaelust. 7. Uurib igapäevaste esemete vormi ja otstarbe seoseid.	Oma töö analüüsimine, konstruktiivse tagasiside andmine. Kunstiteoste vaatlemine, kirjeldamine ja analüüsimine. Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Esemete disain minevikus ja tänapäeval. Õppekäik kodukohalähedasse ettevõttesse või laadale, kus müüakse palju kohalikku käsitööd (nt mihklipäeva laat, mardipäeva laat).